

هەلەبجەي "سەمەندەر"!

ئەو بەيانىيەي هەلەبجە لە پرىكدا

هیلنجى داو، بەلادا هات،

دلى وەستا!

لەلای منیش

لە مەملەكەتى وشەدا:

شارىك شیعرو

رىزە چىايەك چىرۆك و

دارستانى لە وتارو

سەدان قەلبەزەي گۆرانىي و

دەرياچەيەك خۆزگەي شىن و

سەدان پۆرتەرىيتى

سىماي شاخ و سىماي عەشق و

چەندىن شەقام

لە تەماشام

ئەوانىش ھەموو پىكەو دەو

لە يەك ساتدا

دلىان وەستا!

ھەر ئەو رۆژە

وەختى پىنج ھەزار گزنگو

وەختى پىنج ھەزار تاقگە

بەيەكەو ەق ھەلاتن

لەلای منیش:

پىنج ھەزار ھەرفى پەلكەگىام.

پىنج ھەزار گمەي مۆسىقام.

پىنج ھەزار جۆگەي پەخشانم.

لەيەك كاتداو

بەيەكەو ەق ھەلاتن!.

★

ھەموو سالى

له شانزەى سېدا من ئەمرم!
هەتا ئىستا بىست جار مردووم!
بىرەوهرىم بىست جار منى
لەم دۆزەخى يادانەدا
لەگەل زرىكەى باخان و
پرچى باران و ژناندا
سووتاندوودا!.

بىست سائىشە
ئەم شارەم داوہ بە كۆلى
ئەسپە رەشىكى داستانداو
لەگەل ھەواى ژەرراويداو
لەگەل منداو و بانئەدى
مۆمىاداو

لەگەل ھەتاوى كوژراودا
وہكوو قەسىدەى خنكاوم
بە دنىادا ئەيانگىرم!

★

له شانزەى سېى ئەكەمجاردا
وہختى مردم
بە تەنھا ھەر دارەمەيتى
وشەى خۆم و
تاتەشۆرى شىعەرى خۆم و
كېلەكانى چىرۆكەكەى
خۆم لەگەل بوون.

لە يەكەم رۆژى مردنما
كلاوى سوورى كلئىساو
مالى سېى "يوسا"ى مام سام
لەگەل كۆنگرەى "حەجاج"دا
دەستيان لە مى يەكدايوو!
بەيەكەوہ

لەسەر سەلیپ و بەرمائى
سەرى من و سەرى عومەرى خاوەرو
سەرى ساواکەى باوەشيان
کرد بە دیاریى بۆ سەدام و
کریسمس و
جەژنى قوربان!.

★

هەلەبجەیه و "سەمەندەر" دە
دیسانەو لە خۆلەمیشى خۆیهو
دیتە دەرى و
بال ئەگریت و ئەفریتەو
"خۆم و شیعەرەکانى خۆیشم ھەروا!"
ئەوا ئیستەيش:

لەگەل پینج ھەزار دەریاچەو
لەگەل پینج ھەزار چل چراو
پینج ھەزار پيانۆو کەمانچەى
ناو دنیادا
نزیک و دوور
هەلەبجەمان لە پيشەو
"عومەرى خاوەر" بە سوارى ئەسپىكى سوور
لە غاردایەو
ساواکەيشى وەکوو مانگیكى پچکۆلە
لە باوەشیاو
ھەر ھەموویشمان بەیەکەو
ھاتووینەو
بۆ لای چاوەکانى "زەلم" و
بۆ ناو باوەشى "شارەزور"!

2008/3/10

گورگه بۇرەكان
-شيعرى سروود-

ئىۋو ئىستاگە خواۋەندى ئاسنىنى
ھەرە گەورەى ئەم ئاسمانەن.
دۆزەخ لەگە ئتاندا ئەفرىۋ
لەسەر زەۋىش
مردن خۆى جەنەپرائتانەو
قووماندانەو
پىش تاعوون و
پىش ئافات و
پىش زرى پۇشتان ئەگەۋى!
كى نايزانى؟!
ئىۋو ئەتوانن ھەمىشە:
ئاو بكوژن:
دارستان و باخچە كوڤركەن.
شەقام كۆتكەن.
وشە بەندكەن.
قەلەم بدەن لە سىدارە.
ئاۋىنەى ھەتاو بشكىن.
سترانەكان برىندارگەن.
لېرەو لەۋى
ودكوو جەستەى "فەرخ و ستى"
جەستەى گوندو جەستەى بەفرو حىكايەت و
جەستەى شەومان دابىژنەو.
كى نايزانى?!
ئىۋو ئەتوانن نەھىلن
نان پىكەنى و
ئازار بنوى!
ئەتوانن رقى

ۋا ھەلچىن
 بېكەن بە شوورەى دەۋرى شار.
 خويىن بە رووبار.
 لە خۇبايى بوون بەرنە سەر
 كەپكەكانى "نەجم و ھىلال!"
 ئىۋە ئەتۋانن ناومان و ناونىشانى
 "مەم و زىن" و رەنگى جادەو كۆلەنەكان
 بگۆرپن و بزرگەن و ناسنامەمان
 لەناو چەكەمەى ئەفسەرىكدا بشارنەۋە!
 بە كلاۋى ژەندرمەپەك
 دەم و چاۋى زۆر وشەمان بىسرنەۋە!
 ئىۋە ئەتۋانن شىعەرمان دەر بەدەرگەن.
 گولدانەكانى چىرۆكمان وردو خاشكەن.
 مائەكانمان بەدەن بە كۆلى دووكەل و
 دەبابەداۋ بە كۆمەل بىانگۈيزنەۋە.
 كى نايزانى؟!
 ئىۋە ئەتۋانن ئازارمان
 لە پېكەننىنى خۇتاندا بتوئىننەۋە.
 ئەتۋانن و ئەتۋانن و ئەتۋانن..
 بەلام ئەۋەى لە خەۋنى گورگەبۆرەكەى
 يەكەمەۋە، نەھاتەدى و نايىشەتە دى
 ئەۋەى ھەرگىز پېتان ناكرى:
 سىرپىنەۋەى
 ئازادىيە
 لە رۆحماندا.
 كوشتى عەشقى ئەبەدىي
 داروبەردە
 لە ناخماندا.
 رامائىنى خۇشەۋىستىي
 دىاربەكرو كەركوۋكە لە دلماندا.

كۆتايى ئىمە كاتىكە
كە كۆتايى ھەناسە ھات.
ياخود "با" تان لە گڭھە خست
گەر توانىتان زريان بگرن.
نەتانھىشت ئىتر خۆرھەئى.
نەتانھىشت باران دابكاو
چەخماخەتان كەلەپچە كرد!
ئەوھى كە ھەرگىز پروونادا:
گواستنەوھى "قەندىل" ھكانە.
شاردنەوھى بالاي شەھىدە.
كپكردى باھۆزەكەى سروودمانەو
نووشتانەوھى
تىشكەكانى باوھرمانە!.
ئەوھى ھەرگىز ناپەتەدى:
لە بىربردنەوھى مندالى سەر قەمەيەو
قىژھى خويناويى ژنانەو
خنكاوھكانى گۆمى "وان".
ئەوھى "نا" يەو
نابى بە "نا"
كووژاندنەوھى
ئايىندەيە
لە چاوى يەك بەيەگماندا!.
سلەيمانى 2008/2/26

شەھیدان
دەرگامان لىناكەنەۋە!

ھەموو سالى
لە يادى شەكراو خوار دنەۋە
راپەرىن و ئازادىدا
قوربانىەكان يەكە يەكە
بە خۇيان و گولى ژالەى
سەر سنگيان و
باۋەشى پر ئەستىرەۋە
ئەگەر پىنەۋە بۇ مالى!
سالى ئەكەم شارەكەمان
جمەى ئەھات
لە جريوہى خەمى سوورو
لەبەر باۋەش پياگردن و ماچى ئەوان
لەبەر ھات و چۆى پەپوولەو
لەبەر خۇپيشاندانى ھەزاران
گولەھىرۆو
دارئەرخەوان..
لەبەر قريوہى برين و
تىك رژانى دارھەنارو گىلاسەكان
شەقامەكان ھەناسەيان بۇ نەئەدرا.
زۆر گۆرەپان وەختى ھەوايان لىپرا
بوورانەۋە!
زۆر نەونەمام
ھەر بوون بە ژىر دەست و پىۋە!
لەبەر شەھىد
زىندوو رىگەى نەبوو دەرچى!
چاىخانەكان لەبەر جامانەو تەزبىح و
قەمسەلەى زەيتوونى ئەوان
يەك كورسى چۆلىان تيا نەما.

بەردەمى ئەمنە سوورەگە
ئەتوت شەفەق تيا رزاوہ
ئال ئەچۆۋە!
لەبەر سروودى "ئەى رەقىب"
ھەرچى گۆرانىي غەزەلە
ديار نەمابوون!
سالى دووہم. گەرآنەوہى قوربانىہگان
وہك ھاتنەوہى حاجى لەق لەق
يان گەرآنەوہى ھۆنراوہى
پىنج خستەكى
كەمبوونەوہ!
سالى سىيەم و چوارەم و
بەرەو ژوورتر
شەقام چۆل و
بازار چۆل و
چايخانە چۆل.
گەرآنەوہى بىرىنەگان
وہكوو پەپووسلیمانەكە
كەم ئەبىنران!
ھەر بە نامە لە ئىمەيان ئەپرسىيەوہ
ئەياننووسى:
بۆ بىينەوہ؟!
لەبەر كۆپىكردنەوہى "سەر" مان و
لەبەر تەزویری دہنگمان و
تىكەلبوونى چاوى ئىمەو
چاوى گورگو
گۆرىنەوہى دەستى ئىمەو
دەسكى كورسىي لەگەل يەكدان..
بۆ بىينەوہ?!
بۆچى لەبەر عەلەشىشى

بۆينباخى سوور له مل و
لهبەر فيزى كهلهشيري
شهپقه بهسەر..
لهبەر تاوسى پەر گيقي
له خۇبايى تەلارەكان
رې بەر چۆلەكهو ريشۆلەى
خانوو قورەكان ئەكهوئى؟!
بۆچى لهبەر ريزى علوج
رې بەر شههيدان ئەكهوئى؟!
وا ئىستاكەيش
من خۆم ئەچم
به مشتەكۆلەى قەسىدەم
يهكه يهكه
له دەرگاى خوئينيان ئەدەم و
به دەنووكى وشەكانم
له شووشەى پەنجەرەى زاميان..
بهلام كەسيان نايكەنەوه.
من تەريق تەريق ئەبمەوه:
لهمديوهوه خۆم گويم لييه
ئەو دەنگە باش ئەناسمەوه
هەر دەنگى شههيد خۆپەتى
وهختى ئەلئى:
ئەو دەرگاىه مەكهنەوهو
پييان بلين:
ليره نييه!!
2008/3/5

لەم نەخشەپەدا!.

ئەو شىعرەى "مانگ"ى كەرکووكى

لە خوینی رەشدا گیراوى

ئەم ئاسمانە نەبىنىت و

دوو دلۆپ وشەى تەماشای

عاشقانەى بۆ نەرىژى

لە سەدا سەد

ئەو شىعرە ھەر تەواو کوپردە!.

ئەو چىرۆكەى گوپى لە زىكەى شەقامى

"سنە" نەبى و دانەچلەكى و

دەستى رستەى درىژ نەكا

بۆ پرچەكانى زاپەئەى

لە سەدا سەد

ئەو چىرۆكە تەواو كەردە!.

يان پەخشانى

ئەو ھەموو دووكەئە زۆرەى

لە جەستەى "نامەد" ھەئەسى

بىبىنىت و

كەچى يەك دىرى سامالى

نەبى بىلى.

لە سەدا سەد

ئەو پەخشانە

تەواو لالە!.

ئەو شانۆپەى

بۆنى بۆكرووزى ژن و

ئەو ھەموو خوینە تازانەى

ناو "عفرىن" و

بۆنى جەللادو قوربانىى

نەگاتە لووت، ئىتر ئەبى

شانۆ ئەو لووتەى بۆ چىبى؟!.

هەر لیره نا
بەرەو دوورتر!
ئەو تابلۆیەى رەنگەکانى
ئەمازىغى و یان قىبىتیهکان
وەختى دەستى لىوئەئەدەن
نەبزویت و
گەھى رەنگى تیا هەئەکاو
هیلەکانى باوەش بە رۆحماندا نەکەن
دیارە ئەمیش جوولەى مەییو
هەستى سەرە!
ئای خودایە!
چەند شیعەى کوپىرو چىرۆكى
کەرۆ پەخشانى لال و چەند
شانۆى بى لوت و چەند تابلۆى
هۆش و گۆش سەر
لەم ولاتەو
لەم زمانەى مندا هەیه!
وای کارەسات
وای خودایە!!
2008/3/2

ويسته كانم

ويستم بېم به پروبارئ
به لّام نه بووم
هه تا باران پړوحى سپيى
خوى نه دامى!
ويستم بېم به بالدارئ
به لّام نه بووم
هه تا ئاسمان بالئ شيني
خوى نه دامى.
ويستم بېم به نزارئ
به لّام نه بووم
هه تا درخت دئى كه سكى
خوى نه دامى.
له دو اييشدا
ويستم بېم به عاشقى
به ناوبانگتر
له گشت عاشقانى دنيا
به لّام نه بووم
هه تا "كه ركوك"
چاوى رهشى خوى نه دامى!

ئەستىزەى سىوھىلى شىعر

شىعەرى دەگمەن

ئەلىئى ئەستىزەى سىوھىلە

دەرەنگ.. دەرەنگ

دەرئەكەوى

بەلام ئەو وەختەى كە دەرکەوت

ھەر يەك جارى

سىجرو عىشودى

يەك ھاتنى

بەقەد دەيان دەرکەوتنى

شىعەرى ترە!

گورگ

دوینى شهوئ
تۆزئ له ملای "حهویجه" وه
گورگیكى راسته قینه م دى
وتى ئیتر بهرزه وهندیی
رانه مه پرى
له پروبرسیی
ئه م ولاته وا ئه خوازئ
له ئیسته وه منیش بوؤ خۆم
وهك ئاده میی
ببمه ئیسلامی سیاسی!

دووکه‌رت

من جارِکیان

چاوم لیبوو

چه‌خماخه‌یه‌ک

شمشیرِیکی دا له شه‌وو

شه‌ویش بووه دووکه‌رت‌ه‌وه

که‌رتیک خوینی لیئه‌هاتو

که‌رت‌ه‌که‌ی تر

ئه‌یشته‌وه!

شویڻ پڻ

لهسهر بهفر
شویڻ پڻ مامزیکم هه لگرت
هر بو ئه وهی تاقه شهوئ
ببمه میوانی بارژنی و
گوئ له خو شه ویستی بگرم.
هر بو ئه وهی
خه مانى بلاوینمه وهو
خه ونى بگرمه باوه شم.
به لام شوین پڻ
له شوینیکدا کوژایه وهو
ئه ئقه داویکی خویناوی
وتی: ئیره
پیده شتی ئه م لای کهرکووکه
به لام درهنگ
درهنگ هاتی و
فریای ئاسکه کهت نه که وتی!

دەرزى و دەزوو

ئەو شەوہ من
خەيائىم باريك كردهوہ
باريك.. باريك.
هەتاكوو كردم بە دەرزى
دەرزىم ھانى و
دەزووى رەشى كارساتم
پىوہ كر دوو
كەوتمە دورىنەوہى برىن.
تەقەئىك و دووان و سىان و
وہختى گەيشتمە سەر كەر كووك
دەمى برىن ھىند گەورە بوو
تەقەل نەيتوانى بازىداو
دەزوو پچپراو
دەرزى كەوتە ناو خەرەندى
ئازارەوہو
چەند بوى گەپام
ئىستاو ئەوسايش نەمدۆزىەوہ!.

دياريى

وهختى كە چووين بۇ لاي كەركووك

ھەرسىكمان بووين

دھۆك و ھەولپرو سلىمانى

بە پاسىكى زەردو سەوزى فيدرالىي چووين

ئەو رۇژانە، لە شەرىكى قەراغ شارددا

لەگەل خىلى ئوسامەدا

كەركووك دەستىكى شكابوو

تا ئەو ساتەيش لە گەچدا بوو.

كە بينيمان

لە ژوورپكى تەنگەنەفەسى قورپنى

دوو بە سىداو

لەناو پىخەفىكى شپرو

لەسەر چىراپىھكى شكاو لپى كەوتبوو.

لەم سەرھو ھەر يەكەمان

لەگەل خۇيدا دياريھكى بۇ بردبوو:

دھۆك دوو زەمىلە پەيشى

رەنگاوپرەنگى فۇلكلورى و

ھەولپر تابلوى دلى خوى و

دوو سى گۇرەپان بەلپن و

پر بە قەلايەك ھەيران و

سلەيمانپش لەگەل خۇيدا:

وینەيھكى گەورەى قودس و

تازەترين نوكتەى تەپرى

شاخى گۇپژەو

دوو دەرزنەپش

فشەفشى موعەلەبى

بۇ بردبوو!!

سلەيمانى 2008